

A. 20.

11.

ACADEMIA R.P.R

LABORATORIUL-FOTO

Sectia

MICRO-FILM

P. N. K. 287.

CORONA NUPTIALIS.

Az-az:

MENYEKEZŐI KORONA.

Mellyet,

GRÓF SZEKI TELEKI SANDOR
Méltóságos Ur-Finak, mint Völegénynek,

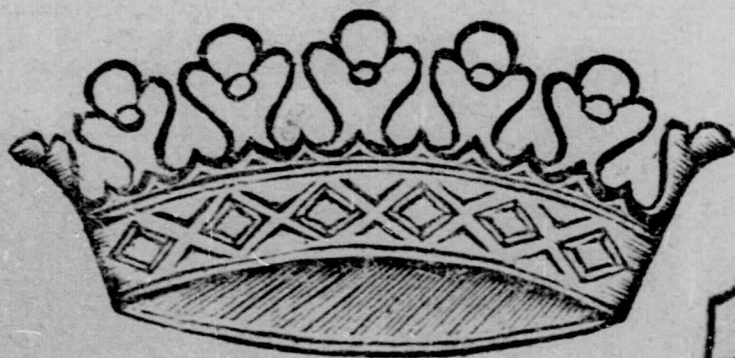
és

GRÓF BETHLEN JULIA
*Méltóságos Kis-Azszonynak, mint Meny-
Azszonynak, a' szent Házasság által való egybe-kötte-
téseknek Menyekezői öröme-napjára (:melly Martius-
nak hatodik napja:) készített*

Az
GYULA-FEJÉRVÁRI COLLEGIUM.

Annò, quò Musis iterùm fuit induperatum:

DICte CarMna.

K O L O S V Á R A T T,
Nyomtatta TELEGDI PAP SAMUEL.

1703

R. M. K. 279.

Sólt. V: 13.

*Te meg-áldod az Igazat. URam, mint egy Paissal a' te jóvóltoddal
meg-Koronázod ötet.*

Ének. III: 11.

*Főjjetek-ki, és nézzétek Sion Leányi Salamon Királyt, a' Koronában, mel-
lyel ötet meg-koronázta az ö Amya (:vagy, mellyet készített néki az
ö Amya:) az ö Menyekezőjének napjára, és az ö fivének vigasságá-
nak napjára.*

Ézék. XVI: 12.

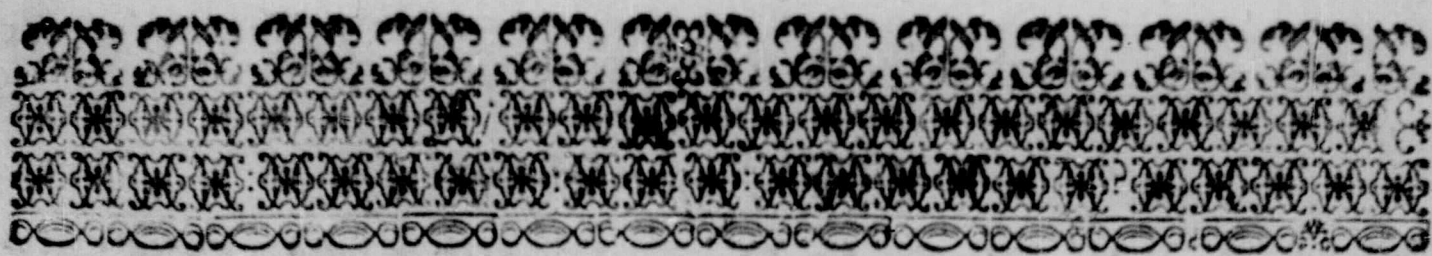
*És adtam (:én Jehova:) Függet a' te homlokodra, és Fülre való ékességet
a' te Füleidre, és Ditsőségnek Koronáját a' te fejedre.*

Jelen. II: 10.

Légy hű mind halálig, és adom néked az Életnek Koronáját.

(R. M. K. I. 1669.)

Dedicálás.

I.

A' Méltóságos Urnak,
Gróf Bethleni BETHLEN MIKLOS
Uramnak; Felsőleges Római Császár,
és Koronás Király Kegyelmes Urunk ó Felsőlege Erdélyi
Méltóságos Guberniuma egyik Tanátsának, Fő Can-
celláriussának; Nemes Máramaros Vármegyének Fő
Ispánnyanak; Huszt Várának Fő Kapitányának; és az
Erdélyi Refor. nevezetes Collegiumoknak, &c. Fő Cu-
ratorának, &c. nekünk-is nagy Fautorunknak
's Patronusunknak ó Nagyságának.

II.

A' Méltóságos Aszszonynak,
Gróf R E D E I J U L I A
Aszszonyomnak; meg-nevezett Mélt-
óságos Ur Gróf BETHLEN MIKLÓS Uram ó Nagy-
sága szerelmes Házas-Társának, &c. az Isten Háza
kegyes Dajkájának; nekünk-is jó Patronánknek
ó Nagyságának.

III.

A' Méltóságos Urfinak,

Gróf Széki **TELEKI SANDOR**
Uramnak; ama' bődög Nagy emlékezetű Atyának,
Néhai Méltóságos Széki **TELEKI MIHÁLY** Urnak; és ritka
példájú, de özvegy Anyának, Méltóságos **VÉR JUDITH**
AÉZONYNAK szerelmes édes Fijoknak, 's a' t.
ö Nagyságának.

IV.

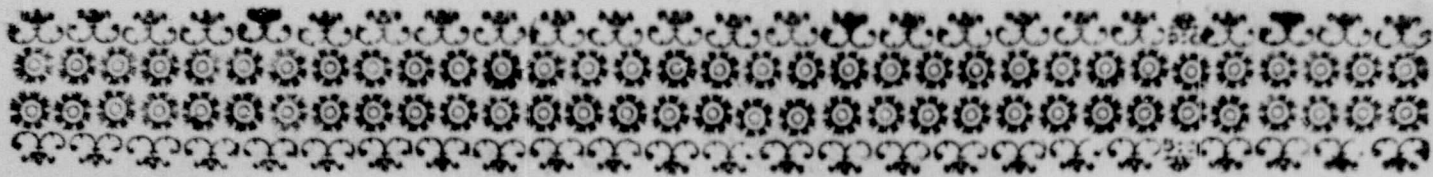
A' Méltóságos Kis-Afzszonynak,

Gróf **BETHLEN JULIA**
Afzszonynak; meg-nevezett Méltóságos Atya és Anya,
úgy-mint, Gróf **BETHLEN MIKLOS** Uram, és Gróf
RÉDEI JULIA Afzszony ö Nagyságok szerelmes édes
Leányoknak, 's a' t. ö Nagyságának,

Tiszteiségekre, alázatosan készítette, küldötte,
és ajánlotta ez Menyekezöi Koronát

**A' FEJÉRVÁRI REFOR-
MATUM COLLEGIUM.**

I. Koronák.

- I. **K**oronákról Régieknél fokaknál olvashatunk,
Vége hozzé nintsen léma, rajta tsudálkozhatunk;
Kezdetére Kútfejére tsak alig akadhatunk;
Ha bizonyost találhatunk, örömmre fakadhatunk.
2. Polydorus Virgilius Pliniusból azt írja, (a)
Hogy Bacchus vólt *Koronának* leg-első találója,
Boroftyánból ennek maga fejébe bé-nyomója,
Istenekeknek a' *Koronát* tisztességül hagyója.
3. De meg-botsáfs jó Plinius, mehetünk még bellyebb-is,
A' *Koronák* origóját nyomozhattuk fellyebb-is:
A' *Koronát* hogy az Isten találta, helyefebb-is,
Mellyért annak Ditsősége lefű ezzel tellyefebb-is.
4. A' régi bölts Sidó Nemzet ditsekedve befűllte,
Három Arany *Koronákkal* hogy ötet meg-betsűlte
Más Nemzetek felett Isten, 's ezt a' népet tisztelte,
Rabbi Zacuth írásiban miképen fel-jegyzette. (b)
5. Az egyik vólt *Koronája* az Isten *Törvényének*,
A' második a' *Királyság* fényes Ditsőségének,
A' harmadik a' *szent Papság* méltóságos tisztinek,
Mind fel-találjuk rendiben az Isten befűdének:
6. Mert ugyan-is Sidó Móses, Isten parantsolattyát
Vette, hogy fel-*Koronázza* előzőr a' Frigy-*Ládát*, (c)
Az után hogy a' Királyok Királyának *Astalat*, (d)
De harmadzor a' jó illat-tételnek-is *Oltárát*. (e)
7. Sidó szent Pál Rómaiak levelében említi, (f)
Hogy Sidóké a' *Törvények* 's Isten Parantsolati,
Nagy Királynak Fiúfága, 's *Astalanak* falati,
Papi Isteni-*Tisztetet*, és annak fok állati.
8. Így Josefus Historikus, Sidók régi dolgárúl
Írtt Könyvében emlekezik egy olyan *Koronárúl*, (g)
Melly Sidókra maradt vólna még Móses Profétárúl,
Mellyre írta, Isten nevét, kit tartott erős Várúl.
9. Így terjedtek a' *Koronák* mind e' széles Világra,
Mint egy Fának Gyökeréből külön külön fok Ágra,
Az Isten Sidó népérül az egész Pogányfágra,
Ki egy végre, ki más végre fordítá tanuságra.
10. Rómaiak így fok-féle *Koronákkal* éltenek, (h)
Vólt *Muralis Koronájok*, kit Aranyból vertenek,
Mellyet azoknak fejekbe Præmiumúl tette nek,
Kik Ellenség kö-falain Ostrommal bé-mentenek.

(a) Plin. lib. 16. (b) R. Zacuth. in lib. *Juchasin seu Profapiarum*. (c) 2Móf. 25:11.
(d) 2Móf. 25:24. (e) 2Móf. 30:3. (f) Róm. 9:4. (g) Antiq. 3. (h) Gellius l. 5.
c. 5. Volaterranus l. 26. Flav. Vopis. in D. Aurelian.

11. A' *Vallaris*, vagy *Castrensis Corona* annak jutott,
 Ki Ellenség Táborába 's Sánzába elől futott;
 A' *Navalis*, ki Tengeren harczolt, annak adatott;
 A' *Civica* tsak az-é vólt, a' ki Civist meg-tartott.
12. Így az *Obsidionalis* vólt egyedül azoké,
 Kik solváltak Obsidiót, nem lehetett másoké;
 Így a' *Corona Regalis* vólt tsak a' Királyoké;
 Az *Imperialis* pedig az Imperatoroké.
13. Hogy a' többit el-hallgassuk (:mert fok vólna befélni,
 'S a' fok külömbkülömbféle *Koronákat* fémlélni:)
Corona Natalitia vólt, mellyel féoktak élni,
 Magzattyoknak féületésén mikor féoktak örülni.
14. Így mikor vendégségekben víg örömben vóltanak,
 A' *Koronák* az örömnék jeléül adattanak,
 A' féomorúságban pedig tsak oda hagyattanak,
 Ezért az Áldozatok-is *meg-Koronáztattanak*.
15. Menyegzői örömben vólt *Corona Nuptialis*, (i)
 Melly az ő régiségéért lehet *Universalis*,
 Mivel meg-vólt *Kerefténynél*, *Pogánynál*, *Sidónál-is*,
 Mutassuk-meg, hogy ne légyen kétség benne egy féál-is.
16. A' *Sidónál* (:a' mint erről a' Misnában láthatni,
 'S az ő régi féokásokat onnét ki-tanúlhatni:)
 A' Völegény 's Menyafézonny meg-féoktak *Koronáztatni*,
 Melly *Koronák* az Anyáktól féoktak vólt tsináltatni.
17. Bölts Salamon kétség nélkül ez féokásra nézhetett
 Az Énekek Énekében (k) mikor így beféllgetett,
 Nézzétek, mert elötökben egy Salamon tétetett,
 Kinek ékes *Koronája* Annyától kéféittetett.
18. A' *Pogányok* Irásiban fokát látunk e' felöl,
 Ha könyvöket meg-forgattjuk mind kívül és mind belöl,
Menyegzői Koronával fokaknak mentek elől,
 Kik még ma-is nem távoznak az ő féokások mellöl.
19. Az Athénásbélieknél a' Lakodalmi napon
 Egy *Tövis-Koronás* Gyermekek vólt, ki oda akkoron
 Vitetett, hogy egy Böltsöben kenyereket hordozzon
 'S ezt kiáltsa, hogy: ΕΦΕΥΓΟΝ ΚΑΚΟΝ, ΕΥΡΟΝ ΑΜΕΙΝΟΝ, (l)
20. *Kereftényi* Hitre midön a' *Pogányok* tértenek,
 Ebben a' régi féokásban semmit le nem tette nek,
 Menyegzőkben *Koronákkal* féabadoson éltenek,
 Kiket Völegény 's Menyafézonny fejekbe illette nek.
21. Meg-vólt ez a' Napkeleti jeles Ekklesiákban,
 Mint Seldenus bizonyittya egy jeles munkájában, (m)
 Napnyugoti Ekklesiák ez *Koronát* Templomban
 Tartogatták, s' meg-áldották az Házásokat abban.
22. Ez fok Példák indítottak minket-is mostan arra,
 Hogy ilyen nagy Méltóságos Uri Lakadalomra

Kéféi-

(i) *Chrysoft. Cicero De Orator. lib. 3. (k) 3. réfé. 11-dik y-ben. (l) i. e. Effugi malum, inveni bonum. (m) Uxor Heb. lib. 12: c. 15.*

Kézfitegnek egy Koronát, noha tsináláfára
Sem Aranyunk sem Ezüftünk nintsen 's formálására.

23. Ofirba mennék Aranyért: de nem Éükség el-mennünk,
Matériát *Koronánknak* mert bizony ollyat leltünk,
Mellyet Aranynál, Ezüftnél, 's Drága-Könél itéltünk
Mi drágábbnak, mellyre minket meg tanított Iftenünk, (n)
24. Tsak egy pedig a' *Korona*, melly tölünk kézfittetett,
Noha mind a' Völegénynek 's Menyafzonynak küldetett;
De mivel, fent Házassággal kettő egygyé tétetett,
Két *Korona* Éükségesnek tölünk nem itéltetett.
25. Menyegzői *Koronánknak* az ö Matériája
Az Iftennek fent Beféde, melly Drágáknak Drágája.
Fényeskedgyék ez Arannyal Nagyfágtok Háza tája,
Légyen ez leg-féltöbbs kintse, 's élete Régulája. (o)
26. Vannak ez mi *Koronánknak* tizenkét Drága-Kövek,
A' meg-mondott fent Tárházban az illyetének bövek,
Minémükre fel vólt metfve Jákób fiai nevek,
Nints ezekben rézek, a' kik sem hidegek sem hevek.
27. Ez Kövek, fep *Virtusoknak* Emblemái réz fzerint,
Kiktül vehet a' jó Lélek Isten előtt kedves fzent;
Réz fzerint fep *Áldásoknak*, kiket Isten rátok hint,
Mellyek nélkül Házasságtok böltoztalan lefz másint.
28. *Első Kö* ez Koronában *Tíftefségért* tétetett,
A' mellytöl e' Koronának egyik neve vétetett,
Hogy *Tíftefség* Koronája légyen, így neveztetett, (p)
Ebben Isten rézeltessen, mint eddig rézeltetett.
29. *Második Kö* drága köve az Isten *Irgalmának*,
A' melly egy fundamentoma a' Lélek jutalmának,
Ezért az Isten Irgalma mondatik Koronának, (q)
Szintén elég, ha Nagyságtok ezt meg-nyeri magának.
30. *Harmadik Kö* az Istennek ki-fejezi *Áldásit*:
Azért, a' ki jóvóltával Koronáz (r) Áldomásit
Kivánnnyuk hogy nyújtsa néktek, 's minden Vigafztalásit,
Elméteknék 's kezeteknek áldgya munkálódásit.
31. *Negyedik Kö* itt commendál Mennyei *Böltseséget*
És *Tudományt*, mellyet a' Bölt Koronának nevezett, (s)
E' Böltseség Koronája koronázzon titeket,
Ékesítse fejeteket, töltse-bé fiveteket.
32. *Ötödik kö* Élet köve, *Örök életre* mutat,
Melly, Életnek Koronáját nekünk ezünkbe jutat, (t)
Ez az Élet Koronája nyiffon néktek olly útat,
Mellyen lelheffetek élő-vizzel ki-folyó Kútat.
33. *Hatodik kö* Koronáját az *Alázatosságnak*
Meg-mutattya, 's meg-láttattya, mint fep drága *Virtusnak*;
Mert hogy ha Jaj a' Kevélység dölyfös Koronájának, (u)
Bizony az alázatos fiv rézese böltoztágnak.

34. He-

(n) Sölt. 19: (o) Gal. 6: (p) Sölt. 8:6. és 21:4. (q) Sölt. 103:4. (r) Sölt. 5: 13.
(s) Eccl. 1: 22. (t) Jel. 2:10. (u) Éfa. 28: 1.

34. *Hetedik Kö*, az Istennek tiszta *Szeretetinek*
 Drága köve, melly kezdete mennyei Böltseségnek.
 Bizony ékes Koronája az Isten a' Léleknek, (x)
 Ezt az Isteni Koronát ti el ne felejtsétek.
35. *Nyolczadik Kö*, a' Szenteknek buzgó *Ézent Szereteti*,
 Mert Istenért a' jó Lélek a' Szenteket szereti,
 Koronái ezek néki (y) a' míg Isten élteni,
 E' Korona azért ezt-is elmétekbe férteti.
36. *Kilenczedik* arra tanít, miként a' jó *Feleség*
 Koronája ö Férjének (z) 's lelkének gyönyörűség,
 Illik azért e' Korona hozzád Urfi, mert hűség
 Commendálja *Éép Mátkadat* minden jóság, 's kegyesség.
37. *Tizedik Kö* a' *Vénségnek* Koronáját mutattya,
 Bölts Salamon a' *Vénséget* Koronának állattya, (j)
 Kivánnjuk, hogy mind kettőtök éltenek folyamattya,
 Bóldog *Vénséget* érjen, melly az *Igasságnak úttya*.
38. *Tizenegyedik* az Isten *Magzatbéli* javait
 Jelenti, mikor ki láttya *fijainak* *fijait*, (v)
 Korona ez, mikor ember érheti *Unokáit*, (a)
 Ékesítse e' Korona *Házatok Aftalait* (b)
39. *Tizenkettődik* drága *Kö Ditsöséggel* végezi,
 E' Koronának *Éépfégét* nagy *Éépen* bé-fejezi,
 Szent Péter a' *Ditsöséget* Koronának nevezi; (c)
 Légyen ehez, *hólta után*, *Nagyságtoknak-is* közü.
40. Bóldog vagy *Ur-Fi 's Kis-Affzony*, ha ezeket birhatod,
 E' *Éép* Koronán *ragyogó fényességet* láthatod,
 Annál inkább *Éép* javait *hogya tapasztalhatod*,
 Mert a' leg-főbb *bóldogságot örökségül* várhatod.
41. Bóldog vagy *Ur-Fi 's Kis-Affzony*, meg-lelted jó *Társodat*, (d)
 Mint *Sidó Doktorok* írják, *nyerted négyféle jódat*:
Életedet, (e) 's *Istenedtől meg-áldattatásodat*, (f)
Örökös segítségedet, (g) 's minden *vígafságotat*. (h)
42. Végyed hát *Ur-Fi 's Kis-Affzony* e' Koronát *kedvesen*,
 Mellyet ez a' *Collegium* nyújt *tinéktek Éivesen*,
 Hogy *Nagyságtok* nagy *fokáig frissen*, 's *idvefségesen*,
 Éljen, Éljen, **ÁMEN! ÁMEN!** mondgyuk *figyelmetesen*.

(x) *Ésa.28:5.* (y) *Filip.4:5.* (z) *Péld.12:4.* (j) *Péld.16:36.* (v) *Sólt.128:6.*
 (a) *Péld.17:6.* (b) *Sólt.128:3.* (c) *1Pét.6:4.* (d) *Péld.18:22.* (e) *Préd.9:9.*
 (f) *1Móf.1:22.* (g) *1Móf.2:18.* (h) *Péld.5:18.*

V É G E.

7

SFARSGIT